

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Стратегічне планування розвитку територій і громад»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка підприємства
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	Магістр

Науково-педагогічний працівник, який веде дану дисципліну –

Перебийніс Василь Іванович, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем, доктор економічних наук, професор

Контактний телефон	-
Електронна адреса	perebyynis@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт 10.00-15.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=3455

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають можливість здійснювати стратегічне планування соціально-економічного розвитку територій і територіальних громад за умов невизначеності та ризиків.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом. Методи – словесні, наочні, практичні.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність знань з базових економічних дисциплін
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати

навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
1. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) - ПР 5.	1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях - ЗК 4. 2. Здатність приймати обґрунтовані рішення - ЗК 11. 3. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами - СК 2. 4. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію - СК 11.

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
2. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки - ПР 16. 3. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків - ПР 17.	5. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення - СК 12. 6. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків - СК 14.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Стратегічне планування розвитку громад як інструмент реалізації регіональної політики		
Тема 1. Стратегічне планування у системі місцевого розвитку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Стратегічне планування розвитку громади в контексті зміни підходів до регіонального розвитку. 2. Сутність стратегічного планування та його місце в системі планування територіального розвитку. 3. Інституційне забезпечення стратегічного планування місцевого розвитку.
Тема 2. Організація стратегічного планування місцевого розвитку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Основні етапи стратегічного планування. 2. Підготовчий етап розробки стратегії розвитку територіальної громади. 3. Форми та методи залучення громадськості до розробки стратегії.
Тема 3. Стратегічний аналіз середовища та чинників розвитку територіальної громади	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Оцінка ресурсного потенціалу територіальної громади. 2. Соціально-економічний аналіз розвитку територіальної громади. 3. Аналіз основних проблем розвитку громади.
Тема 4. Формування системи цілей стратегічного розвитку громади	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Стратегічне бачення розвитку територіальної громади. 2. Стратегічні цілі та пріоритети розвитку громади. 3. Оперативні цілі розвитку громади.
Модуль 2. Впровадження, моніторинг та оцінювання реалізації стратегічного плану		
Тема 5. Формування оперативних планів реалізації стратегії розвитку територіальної громади	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Проектні засади формування оперативних планів. 2. Консолідація та аналіз розроблених оперативних планів. 3. Компонування оперативних планів.
Тема 6. Ресурсне забезпечення оперативних планів реалізації стратегії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання	Підготувати доповіді на теми: 1. Інформаційне забезпечення оперативних планів реалізації стратегії.

	самостійної роботи; тестування	2. Джерела фінансування реалізації проєктів. 3. Комунікативні ресурси забезпечення оперативних планів.
Тема 7. Моніторинг та оцінювання реалізації стратегічного плану	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Місце моніторингу та оцінювання в стратегічному плануванні. 2. Роль моніторингу в процесі розробки та реалізації місцевих програм. 3. Методичні засади моніторингу та оцінювання.
Тема 8. Формування та використання інструментарію моніторингу та оцінювання	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: 1. Організація моніторингу реалізації стратегічного плану. 2. Індикатори моніторингу: класифікація, вимоги. 3. Оцінка індексів розвитку територіальних громад.

Інформаційні джерела

Основні:

1. Європейська хартія місцевого самоврядування. Міжнародний документ від 15.10.1985. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036
2. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 року №254к/96. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254>
3. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
4. Про затвердження плану заходів з реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2024-2027 роки : Розпорядження Кабінету міністрів України від 26 березня 2024 р. № 270-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270-2024>
5. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97>
6. Гуторова О. О. Територіальне управління: навч. посіб. Харків: ХНАУ, 2017. 261 с.
7. Державне та регіональне управління: підручник / Є. Г. Карташов, В. В. Євдокимов, І. О. Драган, О. І. Даций та ін.; за заг. ред. Є. Г. Карташова. Київ, 2019. 223 с.
8. Економіка територіальної громади : навч. посіб. / Краєвський В. М., Максименко І. А., Скорик М. О. та ін. Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. 364 с.
9. Інклузивне відновлення та розвиток муніципальної інфраструктури: методичні рекомендації. Київ : 2023. URL: https://decentralization.ua/uploads/library/file/909/4_vidnovlennya_2024.pdf
10. Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад. Київ : 2022. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/metodychni-rekomendacziyi-.pdf>
11. Небава М. І., Ткачук Л. М. Управління регіональним розвитком: електронний навчальний посібник. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/25nebava_upravlinnya_regionalnym_rozvytkom/index.html

12. Резникова К., Бердніков Є. Розробка комплексних планів: посібник для громад / під заг. керівництвом С. Кубаха. Київ : 2022. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/817>
13. Рекомендації зі створення регіонального механізму міжвідомчої та міжтериторіальної координації процесів відновлення та розвитку громад і територій. Київ : 2023. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-12/recommendations_web_version.pdf
14. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук. Київ, 2017. 121 с.
15. Стратегічне планування розвитку територій і громад: дистанційний курс / Укладач В. І. Перебийніс. URL <https://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=3455>
16. Децентралізація в Україні [Електронний ресурс]. URL: <https://decentralization.gov.ua/>
17. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
18. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України [Електронний ресурс]. URL: <https://mtu.gov.ua/>
19. Офіційний сайт Всеукраїнської асоціації громад [Електронний ресурс]. URL: <https://communities.org.ua/>
20. Офіційний сайт Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. URL: <https://economy.poda.gov.ua/?categoryId=9607>

Додаткові:

21. Гасій О. В., Гудзь Т. П., Кононенко Ж. А., Перебийніс В. І., Кононенко О. А. Фінансова оцінка стійкості муніципального бюджету як інструменту соціально-економічного розвитку держави. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: Серія «Економічні науки». 2024. Вип. 4 (114). С. 32-40.
22. Іванов С. В., Рогоза М. Є., Перебийніс В. І. Концепція соціальної держави як теоретична база розвитку сільських територій. *Економічний вісник Донбасу*. 2016. №1 (43). С. 51-55.
23. Зв'язки з громадськістю (паблік рілейшенз): навчальний посібник / Укладачі Перебийніс В. І., Перебийніс К. В. Полтава: РІК, 2005. 120 с.
24. Перебийніс В. І., Гавриш В. І., Перебийніс Ю. В. Державне регулювання соціально-економічного розвитку сільських територій. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: Серія «Економічні науки»*. 2014. №1. С. 79-84.
25. Перебийніс В. І., Житник Т. П., Малиш М. Н. Моделювання зайнятості сільського населення. *Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 15-16 лист. 2016 р.)*. Полтава: ПУЕТ, 2017. С. 92-98.
26. Перебийніс В. І., Житник Т. П. Управління використанням трудових ресурсів на підприємствах: монографія. Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2008. 332 с.
27. Перебийніс В.І. Життєвий цикл сільського населеного пункту. *Сучасні проблеми та перспективи сталого розвитку сільських територій в Україні : збірник матеріалів Шістнадцятих річних зборів Конгр. Вчен. економістів-аграрників та Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 1 черв. 2017 р.* Київ: ННЦ „ІАЕ”, 2017. С. 225-228.
28. Перебийніс В. І., Малиш М. Н., Перебийніс Ю. В. Демографічна ситуація в сільській місцевості: сучасні тенденції. *Організаційно-економічний та правовий механізм функціонування аграрного сектору України: матеріали Всеукр наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава, 8 квітня 2014 р.)*. Полтава: РВВ ПДАА, 2014. С. 95-97.
29. Перебийніс В. І., Перебийніс Ю. В. Інституціональні аспекти розвитку сільських територій у контексті концепції соціальної держави. *Громадянське суспільство і формування нової парадигми соціально-економічного розвитку в умовах глобалізації: Матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 25 вересня 2015 р.)*. Київ: СЕУ, 2015. С. 240-250.

30. Перебийніс В. І., Перебийніс Ю. В. Розвиток сільських територій: проблеми і перспективи. *Проблеми розвитку аграрної економіки в умовах глобалізації. Збірник матер. наук.-практ. інтернет-конф., присвяченої пам'яті професора В.Я. Амбросова (10 березня 2016 р., м. Харків)*. Харків: Смугаста типографія, 2016. С. 73-76.
31. Перебийніс В. І., Рогоза М. Є., Безрук Д. І., Вітриук Н. М. Економіко-управлінські аспекти енергетичної ефективності суб'єктів господарювання в територіальних громадах. *Вісник економічної науки України*. 2023. № 1 (44). С. 3-12.
32. Перебийніс В. І., Рогоза М. Є., Кузьменко О. К. Європейська кластерна політика: досвід для України. *Сучасна соціально-економічна динаміка: реалії та перспективи для України. Матеріали XIII Пленуму Правління Спілки економістів України за загальною редакцією академіка АЕН України, професора В.В. Оскольського*. Київ: ТОВ «Паперовий змії-ОПТ», 2021. С. 226-230.
33. Перебийніс В. І., Рогоза М. Є., Миколенко І. Г., Кононенко Ж. А., Вітриук Н. М. Оцінка ефективності управління логістичною діяльністю суб'єктів господарювання в територіальних громадах. *Вісник економічної науки України*. 2024. № 1 (46). С. 124-130.
34. Перебийніс В. І., Рогоза М. Є. Сучасні проблеми розвитку територій і територіальних громад. *Нова стратегія регіонального розвитку України: шлях до майбутнього: Матеріали XI Пленуму Правління Спілки економістів України*. Київ : СЕУ, 2019. С. 253 – 259.
35. Перебийніс В. І., Сазонова Т. О. Формування доходів працівників підприємств: монографія. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. 265 с.
36. Перебийніс В. І. Соціоекономіка як перспективна модель розвитку сільського господарства. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2015. № 3. С. 190-195.
37. Рогоза М. Є., Перебийніс В.І. Інституційне забезпечення стратегування громад і територій як необхідний фактор забезпечення розвитку. *Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління : матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 21-22 листопада 2019 р.)*. Полтава: ПУЕТ, 2020. С. 175-179.
38. Рогоза М. Є., Перебийніс В. І., Кузьменко О.К. Стратегічне планування розвитку громад і територій як об'єкт навчального процесу. *Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління : матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 17–18 листопада 2021 року) / за заг. ред. М. Є. Рогози, О. К. Кузьменко*. – Полтава : ПУЕТ, 2021. – С. 327-330. URL:
39. Соціально-економічний розвиток України: моделі, механізми, стратегії: монографія / М. Є. Рогоза, В. І. Перебийніс, К. Ю. Вергал та ін.; за наук. ред. д. е. н., проф. М. Є. Рогози. Полтава : ПУЕТ, 2021. 148 с.
40. Durazzani Matt. Master Territory Planning in Sales. *Strategies & Best Practices for Success*. April 26, 2024. . URL: <https://www.boostup.ai/blog/sales-territory-planning-best-practices>
41. Rogoza Mykola, Perebyynis Vasyl, Verhal Kseniia. Cooperation and integration processes and models in context of development of branches of economy and territories. *Virtual Economics*, Vol 2 No 1 (2019), p. 49-63.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

[Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти](#)

[Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості](#)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

[Кодекс честі студента](#)

[Положення про академічну доброчесність](#)

[Положення про запобігання випадків академічного плагіату](#)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

[Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти](#)

[Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти](#)

[Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти; інфографіка](#) (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

[Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій](#)

[Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену](#)

[уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції](#)

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

[Психологічна служба](#)

[Студентський омбудсмен \(Уповноважений з прав студентів\) ПУЕТ](#)

[Уповноважений з прав корупції](#)

Безпека освітнього середовища: [Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»](#)

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): виконання навчальних завдань (20 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): виконання навчальних завдань (20 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення

навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

